

การเสนอแผนการแบ่งเขตทางทะเลในอุทยานแห่งชาติ

หาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง

A Proposed Marine Zoning Plan for Had Chao Mai

National Park, Changwat Trang

สัมพันธ์ พรหมหอม

Samphan Promhom

เลขหมู่	QH 91.45.75 ส 64 2539 อ. 2
Order Key	29017
Bib Key	114974
	21 ก.ค. 2543

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Environmental Management

Prince of Songkla University

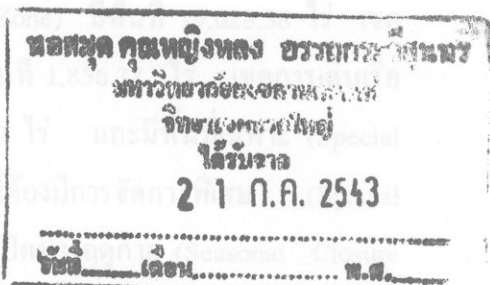
2539

ชื่อวิทยานิพนธ์ การเสนอแผนการแบ่งเขตทางทะเลในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
จังหวัดตรัง

ผู้เขียน นายสัมพันธ์ พรหมหอม

สาขาวิชา การจัดการสิ่งแวดล้อม

ปีการศึกษา 2539

บทคัดย่อ

การศึกษาการเสนอแผนการแบ่งเขตทางทะเล ในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง ได้แบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็นสองส่วนด้วยกัน คือการศึกษาข้อมูลทั่วไป และการกำหนดแผนการแบ่งเขต ในส่วนการศึกษาข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ระเบียบข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนนี้เป็นการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ และจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนต่อการจัดการอุทยาน ประกอบกับการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบตำแหน่งของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ โดยใช้เครื่องเซ็คพิคัดดาวเทียม (Global Positioning System) ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System) การกำหนดแผนการแบ่งเขตทางทะเล เป็นการแบ่งเขตตามความสำคัญของพื้นที่และการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่มีได้ และงดเว้นกิจกรรมนั้นในแต่ละเขต

การศึกษาลักษณะและสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ มีทรัพยากรที่ศึกษาได้แก่ แนวปะการัง (Coral reef) มีทั้งปะการังแข็งและปะการังอ่อนอยู่ในสภาพสมบูรณ์ดี บริเวณที่พบได้แก่ เกาะกระดาน เกาะแหวน เกาะเชือก เกาะมุกด์ รวมเป็นเนื้อที่จำนวน 1,674.26 ไร่ หญ้าทะเล (Seagrass) มีชนิดที่พบ 8 ชนิด ที่มีการแพร่กระจาย บริเวณที่พบได้แก่ บริเวณเขาแบนะ หาดหยงหล้า ท้องทะเลระหว่างเขาแบนะและหาดหยงหล้า ถึงตอนหน้าของเกาะมุกด์ บริเวณบ้านเจ้าไหม ทั้งสี่บริเวณมีสภาพดีมาก มีจำนวน 12,255.38 ไร่ ป่าชายเลน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมมีสภาพสมบูรณ์ มีจำนวนพื้นที่ 4,909.07 ไร่ สัตว์ทะเลพบชนิดปลาที่มีจำนวนไม่น้อยกว่า 43 ชนิด ทั้งเป็นปลาที่อาศัยในแนวปะการังและตามแนวชายฝั่ง ที่ชาวประมงจับได้ ส่วนบริเวณที่มีความอุดมสมบูรณ์ของปลา คือ บริเวณเกาะกระดาน สัตว์น้ำอื่นๆ ที่มีความสำคัญหลายชนิด เช่น พะยูน (*Dugong dugong*) สำรวจพบการแพร่กระจายเป็นจำนวนมากถึง 61 ตัวในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมและบริเวณใกล้เคียง หอยตะเภา มีการแพร่กระจายบริเวณ หาดปากเมง หาดฉางหลวง บริเวณที่พบการแพร่กระจายของหอยตะเภา มีเนื้อที่ 2,864.95 ไร่

ในการกำหนดเขตทางทะเล มีเขตที่กำหนดจำนวน 5 เขต ได้แก่ เขตการใช้ประโยชน์ทั่วไป (General Use Zone) มีพื้นที่ 39,911.68 ไร่ เขตอนุรักษ์ (Conservation Zone) มีพื้นที่ 6,894.95 ไร่ เขตรักษาก้นที่อยู่อาศัย (Habitat Protection Zone) มีพื้นที่ 19,628.38 ไร่ เขตอุทยานทางทะเล (Marine National Park Zone) มีจำนวนพื้นที่ 1,856.37 ไร่ เขตการเดินเรือและท่าเรือ (Marinas and Harbour Zone) มีพื้นที่ 1,572.30 ไร่ และมีพื้นที่เฉพาะ (Special Area) เพื่อการจัดการพิเศษอีก 2 บริเวณ คือ พื้นที่ที่ต้องมีการจัดการพิเศษ (Special Management Area) มีพื้นที่จำนวน 4,263.42 ไร่ และเขตที่ปิดบางฤดูกาล (Seasonal Closure Area) มีจำนวนพื้นที่ 11,659.76 ไร่ ในแต่ละเขตพื้นที่มีการกำหนดกิจกรรมและระยะเวลาในการใช้ประโยชน์ กิจกรรมการใช้ประโยชน์แบ่งออกเป็น 4 ประเภทด้วยกันคือ เพื่อการทำประมงและประกอบอาชีพตามแนวชายฝั่ง เพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ เพื่อการขนส่งและการบริการนักท่องเที่ยว และเพื่อการศึกษาวิจัย ซึ่งในแต่ละเขตพื้นที่จะมีกิจกรรมต่างกัน และมีกิจกรรมเสนอแนะเพื่อการจัดการ เช่น กิจกรรมเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ การติดตามตรวจสอบ (Monitoring) การป้องกันและปราบปราม การดูแลมลภาวะ สนับสนุนการวิจัย กิจกรรมเพื่อการพักผ่อนและการสื่อความหมายธรรมชาติ เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (Visitor Center) ทำเอกสารชี้แจง (Brochure) การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน (Community Participation) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และกิจกรรมอื่นๆ

จากการศึกษาการแบ่งเขตทางทะเล เป็นแผนการหนึ่งในหลายๆแนวทาง สำหรับการจัดการอุทยานแห่งชาติทางทะเล แต่การพิจารณาการใช้แผนในการจัดการอุทยานแห่งชาติจะต้องมีการคลอบคลุมแผนงานหลายๆด้าน เพื่อความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ของอุทยาน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม สภาพพื้นที่ ลักษณะและสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้ได้แนวทางที่ดีที่สุด มีประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในพื้นที่เหล่านี้ต่อไป

Thesis Title The A Proposed Marine Zoning Plan for Had Chao Mai National Park , of Had
Changwat Trang
Author Mr. Samphan Promhom
Major Program Environmental Management
Academic Year 1996

Abstract

The study of “A Proposed Marine Zoning Plan for Had Chao Mai National Park, Changwat Trang” is divided into two parts. Firstly, the study reviews the general information concerning the study area, and secondly, outlines the proposed zoning plan. The first part focuses on the general information of the study area, the characteristics of natural resources, socio-economic aspects, culture, regulations and laws concerning the national parks. The information in this part is compiled from secondary data, interviews and field surveys of natural resources. Distribution and mapping of marine natural resources were carried out using G.P.S.(Global Positioning System) and G.I.S. (Geographic Information System). The second part comprises ideas and approaches in zoning, the proposed zoning plan for Had Chao Mai, as well as listing activities that might and might be not permitted in each zone.

Marine natural resources in Had Chao Mai National Park include corals, seagrasses, mangroves, and other marine animals. Corals are abundant and diverse at many islands in the park waters: Ko Kradan, Ko Wean, Ko Chuak, and Ko Muk, which cover an area of 1,674.26 rai. Eight species of seagrass are present and are abundantly distributed along the Chao Mai seashore (Khao Bana, Had Yong Lam, Ko Muk, and Ban Chao Mai). The seagrass beds take up an estimated area of 12,255.38 rai. Mangroves that are found in good condition cover an area of 4,909.07 rai. There are forty three species of marine fishes living in both coral reefs and coastal habitats in the National Park. The area with the greater abundance of fishes is Ko Kradan. Other important marine animals present here are dugong and one edible sea shell (Hoi Ta Phao). Only sixty one individuals of sea cows or *Dugong dugong* are thought to remain in Had Chao Mai National Park. Seagrasses are their main diets and

primary habitat. The sea shell (*Hecuba scortum*) is distributed in muddy-sandy beaches of Had Pak Meng and Had Changlang, which cover an area 2,864.95 rai.

The proposed zoning plan of Chao Mai National Park divides the park into five zones: General Use Zone (39,911.68 rai), Conservation Zone (6,894.95 rai), Habitat Protection Zone (19,628.38 rai), Marine National Park Zone (1,856.37 rai), and Marinas and Harbours Zone (1,572.30 rai). Additionally, there are two special zones, designated as Special Management Area Zone (4,263.42 rai) and Seasonal Closure Zone (11,659.76 rai).

In each zone, certain uses and activities would be allowed. There are currently four major uses of and activities in the park: small-scale fisheries, tourism and recreation, transport and tourism services, and research activities. The uses and activities that would be allowed or prohibited differ from zone to zone. The proposed zoning plan is one tool which is used in marine park management. To carry out an effective implementation of marine park management, the authorities should consider and include other management schemes such as monitoring, surveillance, research, ecotourism, public education (e.g. producing brochures, setting up a visitor center), and encouragement of community participation.

A zoning plan is one of several schemes in the overall marine park management plan. This proposed zoning takes into account the needs of resource-users (tourists), local people, tourist operators, as well as socio-economic considerations, physical setting and biological resources, and regulation regarding management schemes. Most importantly the management plan should consider the sustainable use of our resources.